

Sote-uudistus kuntien ja maakuntien näkökulmasta

Tarja Myllärinen
Johtaja, sosiaali ja terveys
Suomen Kuntaliitto ry.
Sosiaali- ja terveydenhuollon ATK-päivät
Jyväskylä 22.5.2018

Kuntien ja maakuntien tehtävät ja yhdyspinnat

Mitä maakunta tekee tulevaisuudessa?

Sosiaali- ja terveydenhuolto sekä turvallisuus

- Sosiaali- ja terveydenhuolto
- Asiantuntijatuki kunnille hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä ehkäisevässä päihdetyössä
- Alueellinen alkoholihallinto
- Terveysturvallisuus, tupakkavalvonta
- Pelastustoimi ja varautuminen

Aluekehittäminen

- Maatalous ja maaseudun kehittäminen
- Maataloustuotteiden markkina-järjestelyt
- Kalatalous ja vesitalous
- Aluekehittämismääräysten tehtävät
- Koulutustarpeiden ennakointi
- Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelut
- Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen
- Tehtäviin liittyvät kansainväliset ja EU-asiat ja yhteydet

Elinympäristön kehittäminen

- Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus
- Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito
- Liikenneturvallisuus, alueellinen tienpito
- Eräät valtionavustus- ja valvontatehtävät
- Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu
- Vesien ja merien suojelu
- Ympäristötiedon tuottaminen
- Maakunta voi lisäksi hoitaa mm. joukko-liikenteen, saaristoliikenteen, rakennus-valvonnan ja ympäristötoimen esim. sopimalla kaikkein alueensa kuntien kanssa

Asukkaan hyvinvoinnin ja alueen tasapainoisen kehityksen tukeminen

Alueellinen identiteetti ja demokratian edistäminen

- Maakunnallisen identiteetin edistäminen
- Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen
- Kulttuuri osana maakuntastrategiaa

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Taide- ja kulttuuripalvelut
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö
- Kotouttaminen
- Elinkeinopolitiikka: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data
- Resurssiviisaat toimintatavat

Elinympäristön kehittäminen

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne,
- Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu ja terveellisen elinympäristön turvaaminen
- Turvallisuudesta ja varautumisesta huolehtiminen

Kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen

Paikallisen identiteetin ja demokration edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

Kuntien ja maakuntien tehtävät ja yhdyspinnat

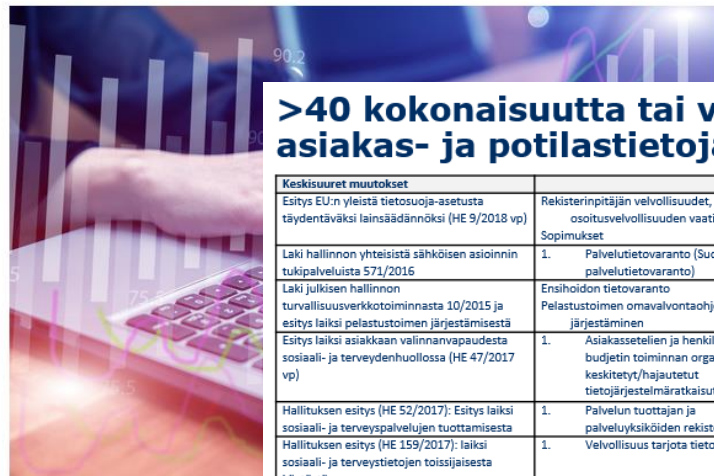
Hyvinvoivat asukkaat ja yhteensopivat palvelut kuntien ja maakunnan yhteisenä tavoitteena

ICT- ja digiratkaisut maakunta- ja sote-uudistuksen edellytyksenä

Tuhannen tietojärjestelmän ICT-valmistelussa on hoppu

Sote- ja maakuntauudistukseen: maakuntien ICT-henkilöstölle. (K)

25.4.2018 klo 10:21

>40 kokonaisuutta tai vaatimusryhmää, jotka vaikuttavat asiakas- ja potilastietojärjestelmäratkaisuihin

Keskisuuret muutokset	
Esitys EU:n yleistä tietosuojasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 9/2018 vp)	Rekisterinpitäjän velvollisuudet, osoitusvelvollisuuden vaatimukset Sopimukset
Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista 571/2016	1. Palvelutietovaranto (Suomi.fi-palvelutietovaranto)
Laki julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta 10/2015 ja esitys laiksi pelastustoimen järjestämisestä	Ensihoidon tietovaranto Pelastustoimen omavalvontaohjelman järjestäminen
Esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (HE 47/2017 vp)	1. Asiakassetelien ja henkilökohtaisen budjetin toiminnan organisointi ja keskitetyt/hajautetut tietojärjestelmäratkaisut
Hallituksen esitys (HE 52/2017): Esitys laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta	1. Palvelun tuottajan ja palveluyksiköiden rekisteröiminen
Hallituksen esitys (HE 159/2017): laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä	1. Velvollisuus tarjota tietoa
Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista 245/2015 ja Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain muuttamisesta	1. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen asiakassuunnitelma ja toteuttamiskertomus
THL:n määräykset	1. Sosiaalihuollon asiakastietojen käyttöoikeudet 2. Terveystietojen asiakastietojen käyttöoikeudet
Kanta-julkaisuunitelma 10.11.2017	1. THP:n koostekanta

Tilaa

Hallituksen esitys (HE 15/2017) eduskunnalle: Esitys maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi	1. Rekisterinpitäjyys kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 2. Tietohallinto ja ICT-palvelut, ICT-tukipalvelut, ICT-perustietotekniikkapalvelut 3. Toimialasidonnaiset tietojärjestelmäpalvelut 4. Toimialariippumattomat tietojärjestelmäpalvelut 5. Integraatiopalvelut
Laki julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta 10/2015 ja esitys laiksi pelastustoimen järjestämisestä	Kenttähoitamisen tietojärjestelmä, KEJO Pelastustoimen järjestämistä vastuu Pelastustoimen tuotantovastuu
Esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (HE 47/2017 vp)	1. Suoran valinnan toiminnan organisointi ja keskitetyt tietojärjestelmäratkaisut
Hallituksen esitys (HE 159/2017): laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä	Velvollisuus tietojohdantamiseen
Kanta-julkaisuunitelma 10.11.2017	Kuvantaminen laajennoksineen Sosiaalihuollon arkisto vaihteistuksineen Vanhat asiakirjat

Suuret/Keskisuuret muutokset	
Esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (HE 47/2017 vp)	Palveluiden ja palvelukokonaisuuden hallinta (toiminnanohjaus) Palvelujen yhteensovittaminen: Järjestäjä ja lukuisa joukko tuottajia

Pienet muutokset	
Esitys EU:n yleistä tietosuojasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 9/2018 vp)	1. Rekisteröidyn oikeudet

Priorisointi tarpeen

Jo tässä vaiheessa on selvää, ettei kaikkia tietojärjestelmiä ehditä yhdenmukaistamaan ennen uudistuksen voimaan tuloa. Näin ollen maakunnissa tullaan järjestelmien käytönnottoa tekemään vaiheittain ja asioita priorisoiden.

– Ajan riittäminen ja osaavien eri toimijoiden rekrytointi ovat kriittisiä riskejä koko ICT-muutokselle. Lisäksi tietojärjestelmä- ja infratoimittajien resurssien riittävyys muutoksessa, joka tapahtuu yhtä aikaisesti koko maassa, on epävarmaa.

– Kaikki tahot, julkinen sektori, kansalliset palvelukeskukset ja toimittajat, kilpailevat tällä hetkellä samoista resursseista. Priorisointitokset pyritään toteuttamaan etukäteen koordinaattori Simeonin avulla.

et ja toimittajat, kilpailevat tekemään. Pakolliset muutokset ja toimittajat, kilpailevat tekemään. Pakolliset muutokset ja toimittajat, kilpailevat tekemään. Pakolliset muutokset ja toimittajat, kilpailevat tekemään.

in valmiiksi vuoteen

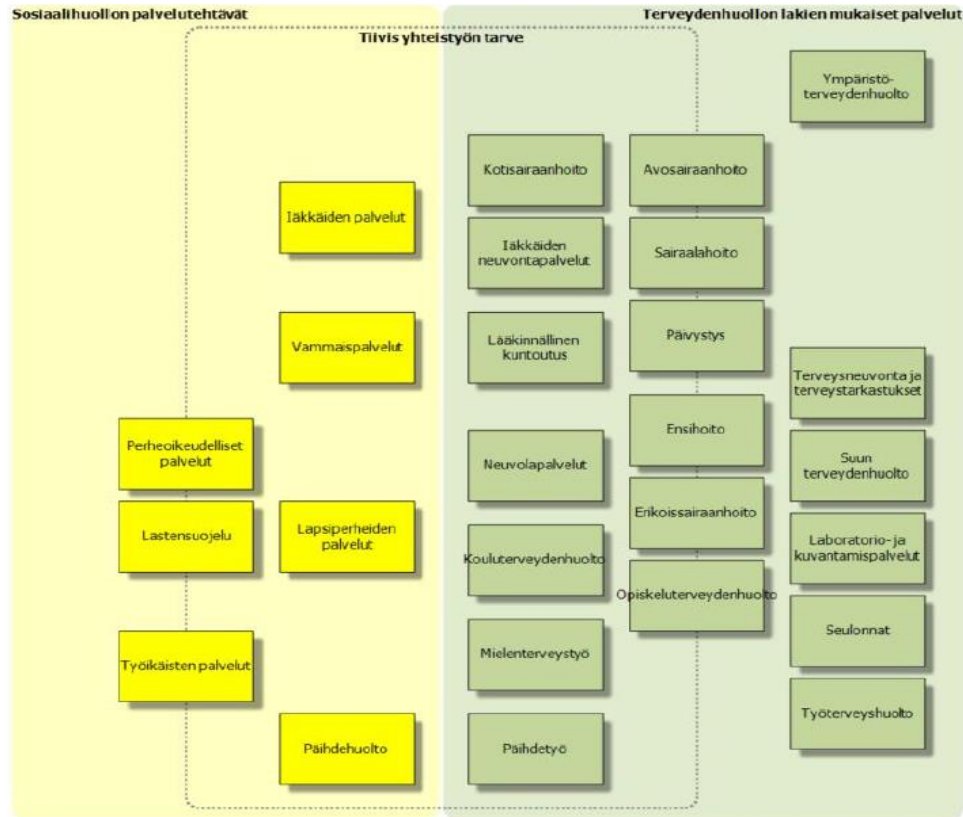
ICT-muutoksen onnistumisen edellytykset

Ehdotuksia onnistuneen toimeenpanon varmistamiseksi

- Aikatauluun lisää liikkumavaraa
 - » Valinnanvapauden käynnistämiseen, ICT-ratkaisuihin ja tietopohjan kartuttamiseen
- Riittävien resurssien varmistaminen
 - » ICT-muutostuki maakunnille ja kunnille 2018-2019 ja 2020-
- Valtakunnallisen ohjauksen keventäminen ja ohjauksen painopisteen siirtäminen
 - » ICT-palvelukeskuksen käyttövelvoitteesta luopuminen
 - » Fokus kansallisen tavoitetilan luomiseen
- Yhteisten tietojärjestelmäratkaisujen ja tukipalvelujen hyödyntämien mahdollistaminen myös maakuntien sote-yhtiöille
- Tietointegraation mahdollistaminen lainsäädännössä.

SOTE-yhteistyö ja asiakas- ja potilastietojen yhtenäinen hyödyntäminen - integraatio

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojen kansallinen kokonaisarkkitehtuuri (4/2018)

Sosiaali- ja terveydenhuollon integrointi

- Sote-integraatio on yksi uudistuksen keskeisistä tavoitteista
- Jotta yhteistyö olisi sujuvaa, lainsäädännön tulisi se mahdollistaa
 - » Sektoreiden välinen raja tulisi saada mahdollisimman matalaksi ja käytännöt yhtenäisiksi
- Palveluiden järjestämisessä, tuottamisessa ja suunnittelussa syntyvät asiakasta koskevat tiedot tulisi tuottaa yhteiseen asiakasrekisteriin
 - » Yhteinen rekisteri tuo säästöjä ja yksinkertaistaa asiakasprosesseja
 - » Asiaton tietojen käyttö voidaan estää käytönvalvonnalla ja käyttöä rajata asiakkaan antamalla kielloilla
- Asiakastietolaki on säädettävä työryhmän esittämän yhteisen asiakastietorekisterin mukaisesti
 - » EU tietosuoja-asetuksen antama kansallinen liikkumavara otettava käyttöön

Kiitos!